

همایش ملی مطالعات و پژوهش های علمی علوم انسانی

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار با حمایت معنوی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه
سرمدیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی شماره مجوز: ۴۸۵۳-۷۸۸۶۴
سال برگزاری همایش: ۱۳۹۷ شماره مقاله: ۵۴۵/۳۵۱ رده بندی کنگره: ۹۳۳/۲

خدمات اجتماعی به بزه دیدگان جزایی در حقوق ایران

احمد رضاییان راد^۱

حامد مینا

چکیده

جرم رفتاری است ضد اجتماعی که به سبب ایجاد اختلال در نظم عمومی، اقامه دعوی علیه مرتکب آن را موجب می گردد. در گذشته های دور و در دوران دادگستری خصوصی، در اغلب موارد، زیان وارده به جامعه از خسارتی که متوجه مجنی علیه می گردید قابل تفکیک نبود و به همین دلیل نیز دو دعوی عمومی و خصوصی و به تبع آنها، دو روش مختلف رسیدگی به دعاوی کیفری و حقوقی وجود نداشته است. با گذشت زمان و تحول جوامع و خروج آنها از حالت قبیله ای و عشیره ای و به دیگر سخن، تشکیل دولت و تشخیص و تسجیل منافع عمومی، زیان وارده بر جامعه، از خساراتی که ممکن است بر اثر ارتکاب جرم به شهروندان وارد شود جدا شد و اعلام جرم نه فقط حق مجنی علیه بلکه حق و تکلیفی برای سایر افراد جامعه تلقی شد و تعقیب بزهکاران بر عهده دولت قرار گرفت. با پیدایش دولت، جرم به دو اعتبار مورد توجه واقع شد؛ نخست، به اعتبار خساراتی که بر پیکره اجتماع وارد می ساخت و دوم به سبب خساراتی که متضرر از جرم یا همان بزه دیده را متأثر می نمود. مع الوصف این عقیده ظهور پیدا می کند که جرم یا بزه بیش از آنکه عملی

^۱ نویسنده مسئول

علیه شخص متضرر از جرم باشد، اقدامی است ضد اجتماعی و علیه دولت که واکنش اجتماعی را در قبال آن می‌طلبد. این تفکر باعث می‌شود دستگاه عدالت کیفری دفاع از جامعه و منافع عمومی را در اولویت رسالت خود قرار داده و به تبع آن، منافع بزه دیده یا شخص متضرر از جرم جنبه ثانوی و فرعی پیدا نماید. این در حالی است که وقوع جرم، آثار و پیامدهای متعددی بر شخص متضرر از جرم داشته و در واقع متضرر اصلی جرم همان بزه دیده می‌باشد.